Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonauenture de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

Dominica octaua.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

Visual Library

Quartus ꝓpheta eſt quilibet hereſiarcha. et fidei chriſtiane deſtructor qui et antichriſtus vocari poterit. quia quod chriſtus ſtatuit ⁊ paſſione ſua ꝯfirmauit atq; doctrina. ille reprobauit et diſſoluit. j. ca. Joh. iiij. Omnis ſpūs q̄ ſoluit Jeſum ex deo nō eſt. ſed eſt antichriſt⁹. De quo audiſtis quoniaꝫ venit et iam nūc eſt in mundo. ⁊c. ſupple iam nūc eſt in mundo ꝑ falſam doctrinaꝫ. per ypocriſim et fictam religionem Math. xxiiij. Multi pſeudoꝓphete ſurgent. et ſe. mul. ita ꝙ in errorem mittantur etiā electi ſi fieri poteſt. Q̄d maxime ꝑ magiſtros erroꝝ ⁊ falſos r̄ligioſos fieri oportet. Unde Grego. in cu. pa. Nemo quippe ampli⁹ in eccleſia nocet q̄ꝫ qui ꝑuerſe agēs nomen vel ordinē ſanctitat̄ habet. Delinquentē nanq; hunc nullus redarguere p̄ſumit. et in exempluꝫ culpa vehementer extendit quando ꝓ reuerentia ordis peccator honorat̄. Hoꝝ caput omniū eſt antichriſt⁹. qui ꝓpter fictaꝫ religionem ſuam pſeudo ꝓpheta vocat̄. Apocal̄. xx. Apprehenſa eſt beſtia et draco et pſeudo ꝓpheta. ⁊ hij tres miſſi ſunt in ſtagnū ignis et ſulphuris ardentis Per draconē accipere debemus dyabolū. quo antixp̄s plenus erit. Per beſtiā p̄ncipem aliquē eccleſie vaſtatorem et hereticoꝝ defenſorē. Sicut fuit Nero qui ꝓpter Simonem magum occidit Petrum et Paulum. Per pſeudo ꝓphetam ip̄m antichriſtum. qui tunc ſignis et miraculis choruſcabit.

Dominica octaua.

I ſm carnem vixeritis moriemini. ⁊c. Ro. viij Licet pluribꝫ modis ſm carnem viuatur. ſunt tn̄ quatuor p̄ncipales ſcilicꝫ luxuria. auaricia. gula. laſciuia. Et he ſunt quatuor plage de q̄bus dicit̄ Jo helis. j. Eruca brucus. rubigo et locuſta. Unde v̄ſus. Luxus. auaricia. gula. mens laſciua. Johelis. Hec ſunt eruca. bruc⁹ rubigo. locuſta. Eruca eſt v̄mis naſcens in olere et depaſcens ortoꝝ amenitatem ⁊ pulcritudinē Sic luxuria naſcēs ex carne nr̄a cōſumit

omnē pulchritudinē aīe et
oīm̄e robur corpis attenuat
ij. Regum.xiij. Quare ſic at/
tenuaris macie fili regꝭ ꝑ ſiu
gulos dies. et rn̄dit Amon.
Thamar ſororē fratris mei
abſalon amo ⁊c̄. Amatores
eīm̄ ſemꝑ languidi et pallidi
apparēt. Juxta illud. Palle/
at oīm̄s amans ⁊c̄. Sed ne
q̄ꝫ diu viuere pn̄t. Ps. Om̄
tanq̄ꝫ fenū ve.ar. ⁊ queād.o.
her.c.deci. Olus ſiue fruct⁹
in quo vermis naſcit̃ cito ca
dit nec ad maturitatē ꝑueni
re poterit. Jſa.xviij. Añ meſ
ſem totus effloruit ⁊ ī matu
ra ꝑfectio germinauit. Qđ
bene ſignatū habem⁹ Jone
iiij. vbi dicit̃ de edera. ſuꝑ cu
ius vmbra letat⁹ fuit ꝓpheta
vehemēter. ⁊ p̄parauit dn̄s
vermē in aſcenſu diluculi in
craſtinū ⁊ ꝑcuſſit ederaꝫ ⁊ ex
aruit. Ecce q̄ꝫ breuis leticia
⁊ q̄ꝫ breue delectamentū qđ
nō durauit niſi vſq̄ꝫ in craſti
nū. Luxuria magnū vicium
eſt in iuuenibꝫ. maius aūt in
ſenibꝫ Dan̄.xiij. Jnueterate
dierū maloꝝ ⁊c̄. Seneca. A/
nus dū nubit morti ꝑludiū
facit. Multi moriunt̃ ⁊ occi
dunt̃ ꝓpter ſuā luxuriam.
Brucus eſt auaricia pro/
pter ꝯgregationē qua ſe col
ligit in foſſis et nutritur ibi.
Sic ⁊ auari ſemꝑ ſunt in foſ
ſis ad ꝯgregandū ⁊ ſepelien
dū theſaurū ſuū. Jſa.xxxiij.
Congregabūt ſpolia veſtra
ſicut bruc⁹ colligit̃. velut cū
foſſe plene fuerint de eo. No
ta q̄ bruc⁹ naſcit̃ de ſtercore
equino. ſic auari de rebꝫ tꝑa
libus quas apl's reputat vt
ſtercora vt ieſum lucrifaciat
Sed ipi ecōtrario ieſum ꝓ
nihilo reputant vt res tēpo/
rales lucrifaciāt. tam ſuauiſ
eſt eis odor lucri. vt nō poſ/
ſint guſtare et videre q̄ꝫ ſua/
uis eſt dn̄s. Propter qđ be/
ne dicunt̃ de ſtercoribus na
ſci. q̄r nullā faciūt differenti
am inter ſepū ⁊ muſcū. inter
corium ⁊ odoriferū vnguen
tū. dūmodo reportēt lucrū.
Poeta. Nō credas ponēdū
aliq̄d diſcriminis int̃. Vn/
gentū ⁊ coriū. lucri bon⁹ eſt
odor ex re. Quā licꝫ ⁊c̄. Bru
cus mirabilē habet naturaꝫ
fere p̄ oīm̄ibꝫ aīalibꝫ. Por/
tat eīm̄ maſſam plūbeā maio
rem ⁊ grauiorē ſe. ⁊ hoc con
tingit rōne cruriū ⁊ pedum
fortiū ⁊ multoꝝ. Sic auari
pro agendis rebus ad extre
mas partes mūdi diſcurrūt

ꝛ ſi periculū ingruerit ꝑ me/
dios ignes irrūpunt.ꝛ pecu
nias ſuas eripiūt tāta vi coꝛ
diſ ꝟtute coꝛꝑis ꝗ magnaꝫ
archam aūri vel argenti ſo/
lus tollat et efferat.quaꝫ vix
poſtmodū met terci⁹ vel q̄r/
tus valeat repoꝛtare. Ru
bigo eſt gula. Naſcit̃ enī ex
coꝛrupto aere ꝛ nimis craſſa
terra.ꝛ conſumit fruges.ita
gula ex vicioſa cōſuetudine
q̄ſi ex coꝛrupto aere naſcit̃.ꝛ
ex pinguedine ꝛ nimia craſſi
tudine rerū comeſtibiliuꝫ ꝛ
delectabiliū. Job.xv. Ope/
ruit craſſitudo facieꝫ eius et
de lateribꝫ eius aruina de/
pendet.ꝛc̄. Poeta. Nos nu/
mero ſum⁹ ꝛ fruges ꝯſume/
re nati. Guloſi em̄ non cre/
dūt ſe ad aliud natos q̄ꝫ ad
comedendū ꝛ bibendū Iſa.
xxij. Comedam⁹ ꝛ bibamus
cras em̄ moꝛiemur. Hec eſt
ſententia epycureoꝝ q̇ ſum/
mū bonū ponūt in volupta
te carnis. Comedenduꝫ eſt
parū ꝓpter multa.ſ.ꝓpter di/
ſcipline honeſtatē. Ecci.xxxj
Ceſſa pꝛioꝛ cauſa diſcipline
ꝛ noli nimi⁹ eſſe.ne foꝛte of/
fendas.ꝛ cū manducaueris
multū odio habearis.ſuꝑ.a
deo cui recalcitras. Pſ̄. Im
pinguat⁹ eſt di.ꝛ re.ꝛc̄. Iteꝫ
a ſeruis miniſtrātibus q̇ te
aſpiciunt et deſpiciunt.et in
populum efferunt. Matt.x.
Inimici hoīs domeſtici ei⁹.
ꝛc̄. Poeta. O coꝛidon coꝛi/
don ſecretū diuitis vllum.
Eſſe putas. homies taceāt
iumēta loquunt̃. Itē a pau/
peribꝫ quoꝝ elemoſynaꝫ de
fraudas dū ſolus omīa de/
uoꝛas. Ecci.iiij. Fili elemo/
ſynā paupis ne defraudes.
Job.xx. Nō eſt ſatiatus ven
ter eius.nec remanſit de ci/
bo eius.ꝓpterea nihil rema/
nebit de bonis ei⁹. Itē par/
ce comedendū eſt ꝓpter ſani/
tatem. Ecci.xxxvij. Noli aui
dus eſſe ꝛc̄.vſqꝫ ibi. In mul/
tis em̄ eſcis infirmitas.ꝛ p⁹.
ꝓpter crapulā m̄lti perierūt.

Locuſta eſt laſciua leuis
ꝛ vaga.quia nulli⁹ dominio
ſubiecta. Prouer.vlti. Regē
locuſta non habet.ꝛ egredit̃
vniuerſa per turmas ſuas.
Turmatim em̄ incedūt ho/
mīes laſciui ꝛ diſſoluti. Job
xxj. Quaſi greges gradiunt̃
paruuli eoꝝ ꝛ infantes eoꝝ
exultant luſib⁹. Tenēt tym/
panū ꝛc̄. Hec eſt filia iepte.
Judicū.xj.que occurrit pa/
tri cū tympanis ꝛ choꝛis.ꝛc̄.

vſqꝫ ibi. Filia decepiſti me. ⁊ decepta es. Leticia enim ⁊ laſciuia huius ſeculi deceptoria eſt. Eccl̄es. ij. Gaudio dixi. Quid fruſtra decipis. De laſciuia iſtarū locuſtaꝝ dicit̄ Naum. iij. Cuſtodes tui ſic̄ locuſte locuſtarū. In q̄ tangitur laſciuia tam minoꝝ q̄ꝫ maiorū. De maioribus dicitur Oſee. iiij. Sic̄ vacca laſciuiens declinauit iſrl̄. De minoribus Eccī. xxiij. Quaſi pullus equin⁹ fugabitur. ⁊ vbi nō ſperat apprehendet̄. ⁊ erit dedecus omibꝫ. eo ꝙ nō intellexerit timorē domini. In hoc ꝙ dicit locuſte locuſtarū poſſumus intelligere plura genera locuſtaꝝ. Unū quod deuorat fructus arborū. ⁊ habet quaſi caput equinum. Hi ſūt laſciui circa voracitatem qui nullū tempuſ obſeruant. Iſaie. xxviij. Qđ cum aſpexerit ſtatim deuorabit illud. Aliud genus eſt qđ dicit̄ cycade. ⁊ naſcit̄ de ſaliua cuculi. vt dicit Iſido. ⁊ ſignat ſtultiloquos. qui etiaꝫ nullū temp⁹ obſeruāt. Eccī. xx. Homo ſapiēs tacebit vſqꝫ ad tempus. laſciuus autē ⁊ impudens nō obſeruabūt tempus. Terciū genus ē qđ dicit̄ grilli. ⁊ eſt in furnis ⁊ ī larib⁹. ꝑ qđ accipit̄ laſciuia domeſtica. Eph. v. Que aūt in occulto fiūt ab ipis. turpe eſt dicere.

De euangelio.

r Eddera tionē villicatiōis tue ⁊c̄. Luce. xvj.

Sunt q̄ttuor bona ſuꝑ q̄bꝫ nob eſt rō reddēda. Unđ v̄. Corpis ac aīe v̄t⁹. ſuba. tp̄s. Sūt bona ꝑ q̄bꝫ es villicus ante deū. Notādū igit̄ ꝙ bona corpis ꝯſiſtūt maxie ī tribꝫ. videlicet ſanitate. integritate. agilitate. Et h̄ bona ꝓ magno feodo ⁊ cēſu reputanda ſunt. Eccī. xxx. Nō eſt cēſus ſuꝑ cēſum ſalutꝫ corporis. ⁊ nō eſt oblectamētū ſuper cordis gaudiuꝫ. Sanitas co[illegible]is int̄ diuiſiōes grarū ponit̄. j. Coꝝ. xij. et bn̄. q̄a corp⁹ ſanū cūctꝫ diuitijs eſt p̄ponendū. Eccī. xxx. Melior eſt pauꝑ ſan⁹ ⁊ fortꝫ viribꝫ q̄ꝫ diues imbecill̄ ⁊ flagellat⁹ malicia. Silr̄ ītegritas corporis. vt homo habeat omnia ſua membra ītegra ⁊ ad certum numerum et menſuram deducta. vt non appareat mōſtrū picmea breuitate

depꝛſſum. vel gigantea celſi/
tudine eleuatū. Nume. xiiij.
de genere enachim vidim⁹
ibi. ⁊c̄. Silr̄ de agilitate. vt
ſit hō ad opandū diſpoſit⁹.
Joſue. xiiij. Hodie octogin
ta. ⁊. v. annoꝝ ſum ſic valens
vt valebā eo tp̄e ⁊c̄. Hec bo
na diſſipant̄ ꝑ temeritatē. ſi
cut in torneamētarijs pugi/
libus. natatoꝛib⁹ ⁊ cenobatꝭ
qui ſe exponūt certis pericu
lis. Et eccl̄i. iij. Qui amat pe
riculū ꝑibit in illo. Tales vil
lici diſſipant bona dn̄i ſui.
Ps̄. Diſſipati ſunt nec com
puncti ⁊c̄. q2 plerūqꝫ ſine cō/
tritione moriunt̄. Bona
aīe ſunt ꝟtutes. vires ⁊ po
tentie ipi⁹. ſm̄ q̄s ad imagi/
nem ⁊ ſil̄itudinez dei creata
eſt. Eccl̄i. xvij. De⁹ de t̄ra cre
auit hoīem ⁊ ſm̄ imaginē ſu
am fecit illū. ⁊ poſtea. ⁊ ſm̄ ſe
veſtiuit illuz virtute. Bern̄.
Beata illa ⁊ ſempiterna tri/
nitas pr̄ ⁊ filius ⁊ ſpūſſctūs.
ſūma potentia. ſūma ſapia.
ſumma benignitas creauit
quandā trinitatē ad imagi/
nē ⁊ ſimilitudinē ſuā. videli/
cet rōnalem. q̄ in eo p̄fert q̄d
dā veſtigiū illi⁹ ſumme trini
tatis. qd̄ ex memoꝛia. ratiōe
⁊ voluntate ꝯſiſtit. Creauit
aūt eā hoc mō vt manēs in
illo. participatiōe ei⁹ eēt ſub
ſtantia beata. auerſa ab illo
q̄cunqꝫ ſe verteret eſſet miſe
ra. Dedit ei duos oculos. in
tellectū. ſ. ⁊ affectū. ⁊ demon
ſtrauit illi duas vias quib⁹
tendere poteſt in deū. hoc ē.
ſeipam ⁊ creaturas. nam me
dia eſt inter deū ⁊ creaturas
Hoc etiā ꝓbat ph̄us. q̄ dicit
eaz ſitam in medio oꝛyzante
eternitatis ⁊ tp̄is. De h̄ tam
ſublimi ⁊ mltiplici bono ra
tionē villicatiōis nr̄e reddi/
mus. cū deū diligim⁹ ex to/
to coꝛde dulciter. ex tota aīa
foꝛtiter. ex tota mente ſapi/
enter. Jp̄e em̄ ē dulcedo no
ſtra. Chryſo. De⁹ eſt ſumma
dulcedo ꝓpter quā diligūtur
virtutes. et que diligitur in
virtutib⁹. Foꝛtitudo noſtra
Ps̄. Dn̄s foꝛtitudo ple. ſ. ⁊c̄.
Sapiētia nr̄a. j. Coꝛ. j. Qui
factus eſt nob̄ a deo ſapīa ⁊c̄
Hec omīa bona diſſipat in
gratitudo Sap̄. xvi. Jngra
ti em̄ ſpes tanq̄ꝫ hybernalis
glacies tabeſcet ⁊c̄. Ps̄. Diſ
ſipata ſunt oſſa nr̄a. i. ꝟtutes
ſecus infernū. Bona ſub
ſtantie ſunt res ⁊ facultates
honoꝛes ⁊ dignitates quas
āminiſtrat deus. q̄buſdam

ſtricte.quibuſdā large.q̄buſ
dā largiſſime.diuidens ſin/
gulis ꝓut vult. Stricte pau
peribꝫ. Ecci.xxix. Initiū vi/
te homis aqua ꝛ panis ꝛ do
mus ad ꝓtegendā turpitu/
dinē. Large diuitibꝫ. iuſtas
poſſeſſiones. ꝛ bene acquiſi
tas ſubſtātias habentibus.
Ecci.xiij. Bona eſt ſubſtan/
tia cui nō eſt peccatū in cōſci
entia ꝛc̄. Largiſſime ꝑncipi
bus ꝛ potentibꝫ huiꝰ ſeculi.
Job.xxxvj. Deꝰ potētes nō
abijcit.cū ꝛ ipſe ſit potēs. Ne
mo putet ſolos paupes itra
re regnum celoꝝ.intrant et
diuites.licet cū difficultate.
Mar.x. Q̄ʒ difficile eſt pecu
nias habentes intrare ad re
gnum celorū. Legimꝰ de ali
quibꝫ ſanctis q̄ diuites fue/
runt in hoc ſeculo. ꝛ diuitijs
ſuis multa bona fecerunt. ꝛ
ad miſcdie opera manꝰ ſuaſ
extenderūt. Abraam diues
erat in poſſeſſiōe auri ꝛ argē
ti. ꝛ pecunia ſua ius ſepultu/
re ſibi ꝛ poſteritati ſue emit.
ꝛ ſeptē agnis vexatōes ſuas
redemit. Gen̄.xxj.ꝛ.xxiij. Ja
cob patriarcha auctus diui
tijs iram fratris muneribꝰ
ꝑuenit. Gen̄.xxxij. Dauid ex
penſas prebuit. ſalomon tē
plum edificauit.iij. Regū.vj
Job de rebus ꝛ de velleribꝫ
ouium ſuarū latera paupe/
rum calefecit. Job.xxxj. Ju
das machabeus animaruʒ
curam egit. ꝛ decē milia dra
gmas argenti hieroſolymā
miſit.ij. Machabe.xij. Za/
cheus dimidium bonoꝝ ſu
orum pauperibꝰ dedit. Lu
ce.xix. Qui ſic vteretur diui
tijs ſuis bonus villicus eēt.
et dignam deo rationē i die
nouiſſimo reddere poſſet.
quando contra auaros ꝛ im
pios dominus diſceptabit.
dicens. Eſuriui ꝛ non dedi/
ſtis mihi manducare ꝛc̄. Nā
auaricia eſt que diſſipat hec
bona. Prouerbio.xxj. The/
ſaurus deſiderabilis et ole/
um in habitaculo iuſti. ꝛ vir
impius diſſipabit illud.pſ̄.
Diſſipabit dominus omīa
oſſa eorū.qui ho.pla. Bo
na temporis ſunt ipm̄ tem/
pus et āni vite noſtre.quod
vtiqꝫ magnum bonū eſt. ꝛ cō
ſiſtit in vite longeuitate. pa/
cis tranquillitate. ꝛ innoua/
tionis diuerſitate. Et h̄ ſūt
verba cunctis mortalibꝫ de
ſiderata. Volumus eīm̄ diu
viuere.paceʒ habere ꝛ diuer
ſitates rerū mirabilium vi/

ꝺere. Longos dies videre quondá erat in ꝓmiſſionibꝫ patrũ ꝛ in ſalutationibus regum Dañ. v. Rex in eternuz viue. Pš. Longitudine dierũ adimple. eũ. ꝛc̃. Itẽ pacez habere. Iſa. xxxix. Fiat tm̄ pax ꝛ veritas in diebus meis. Itẽ varietates temporũ videre. Cant. ij. Iam enim hyems trãſijt. ꝛ Geneſ. viij. Cunctis diebꝫ terre ſementis ꝛ meſſis. frigus et eſtus. eſtas ꝛ hyems nõ requieſcet Tempe nihil velocius. Job vij. Velociores fuerũt dies mei q̃ꝫ a texente tela preciditᷣ ꝛc̃. Item nihil irreuocabiliꝰ ij. Regũ. xij. Nunq̇d potero reuocare eũ ampliꝰ. ego potius vadã ad eũ. ille vero nõ reuerteturᷣ ad me. Itẽ nihil vtilius. Gal. vj. Dum tempꝰ habemus operemur bonũ ad om̄es. Multi dãnati ſũt in inferno hodie. ſi haberẽt minimũ punctũ hodierni tp̄is ad penitendũ. vtiq̃ꝫ saluarẽtur. Qđ patet in latrone qui minimũ tp̄s habuit penitẽdi ꝛ ſaluatꝰ fuit. Quo contra de reprobis. ꝛ tp̄s ſuũ inutiliter expendentibus ḋr Job xxiiij Dedit ei deus locũ penitentie. ꝛ ip̄e eo abutitᷣ in ſuperbiam. Et q̃ maior ſupbia q̃ꝫ tempꝰ amittere ꝛ ꝯuerſionem ſuã de die in diẽ procraſtinare. Eccl. v. Ne tardes cõuerti ad dñm. et ne differas de die in diẽ. Tales ꝓcraſtinatores vocẽ coruinã habẽt dicẽtes. cras cras. Pš. Tẽpus faciendi dñe diſſi. le. tu. ꝛ Soph. ij. Vox cantantis in feneſtra coruꝰ in ſuplimi nari. Nota v̇. de coruo et de bis q̇ ſp̄ dicunt cras. Cras crocitat coruꝰ clamoſo gutture toruus. Cras nigra clamat auis plena ciboq̃ꝫ ḡuis Cras peccatores ſpondent fieri meliores. Cras ſp̄ clamant q̇ bona carnis amant.

Dominica nona.

Nemo potest dicere dominus ieſus niſi ĩ ſpiritu ſctõ ꝛc̃. j. Cor. xij. ſuplendũ eſt. fiducialiter. dignantᷣ. ſalubriter ꝛ reuerenter. Vñ verſus. Nemo põt dominꝰ ſacro ſine flãmine ieſus. Dicere fidẽter. digne. fauſte. reuerenter. Notanduz igitᷣ q̧ hoc ſacratiſſimũ nomẽ dominus ieſus. nemo põt dicere fiducialiter q̇ nõ habꝫ ſpiritũ ſanctũ. Talis em̄ nõ cre